

Drukster-Uitgeefster
Sam: Maatschappij HET LICHT
 bestuurder:
P. DE VISCH, Ledeberg-Gent
 .. REDACTIE ..
 ADMINISTRATIE
 HOOGPOORT, 29, GENT

VOORUIT

Orgaan der Belgische Werkliedenpartij. — Verschijnende alle dagen.

ABONNEMENTSPRIJS
BELGIE

Drie maanden fr. 3.25
 Zes maanden fr. 6.50
 Een jaar fr. 12.50

DEN VREEMDE

Drie maanden (dagelijks verzonden) fr. 6.75

De Huishuurkwestie

DE BROCHUUR E. WINSEL

Weeral zijn Vooruit en de socialistische zwarte beesten!

II

De huishuur is zóó verhoogd, dat vele huisgezinnen verplicht zijn SAMEN te wonen om den hoogen prijs te kunnen betalen. Dit is zóó waar, dat het eene echte miserie wordt voor groote gezinnen want

1) De hooge huishuur kunnen zij dikwijls niet betalen en moeten zich vergenoegen met een spierke.
 2) Vele huiseigenaars zoeken de huishoudens niet met veel kleine kinderen — men mag nog kunnen betalen — ja meerdere huiseigenaars WEIGEREN groote gezinnen.

Het eerste dat er «uit» komt van die eigenaars is:

ER ZOU TE VEEL SCHADE AAN MIJN HUIS KOMEN.

Alloes toe, wat komt M. Winsel hier tullen van meer schade en wat komen de meerdere rechten der werklieden te pas in deze kwestie.

M. Winsel, met of tegen uwe goesting zullen de werklieden nog veel meer rechten en bescherming weten te bemachtigen, en uwe brochure zal wel eenige werklieden klaar doen zien en doen mede helpen om ze te veroveren.

Nu de uitdrukking van: Wie 't meest tegen de goeste werkt is ook deze die 't slechtst betaalt.

M. de schrijver, België is een der landen waar de werklieden het hardst werken, het meeste werken, het langste werken en het minste winnen.

Past op, dat men niet zegt:
 Legt uw hand op uw hoofd en ziet wie er onder staat.

Of: De vuilheid druip van den neus in den mond, ofwel:

Bezieet u zelf in den spiegel.

Dat zouden wel de werklieden kunnen antwoorden als klasse, tot de klasse der huiseigenaars.

Als dat waar is, zijn de grootste hoop der rijke menschen in dat geval, want verre van tegen de goeste te werken, leeren zij 't werken zelfs niet.

WERKLIEDEN! BURGERS!

M. Winsel heeft dus de werkende klas nogal togetakeld hé!

Hewel na de werkersklas in 't algemeen krapuleus-schandalig beleedigd, belogen en aangevallen te hebben, komt hij op zijn zokken de Socialistische Partij en natuurlijk ook «Vooruit» aan te pakken.

Hij begint met te schrijven dat in zekere kringen deze gemoedstelling aangewakkerd en goedgekeurd wordt.

Dit is op de socialistische Partij!
 Eerst en vooral durft hij ons niet openlijk noemen; wat weinig ridderlijk is.

Nu, waar hebben de socialistische tegen de goeste werkers, de slechte betaalers van siel verdedigd en aangewakkerd?

Wij loochenen dit ten stelligste en dagen M. Winsel uit dat te bewijzen. Verre van de slechte betaalers te steunen, zijn het de socialistische den «plak» voor 3/4 doen verduin hebben.

De schrijver vraagt dan ook:

1. Welk blad heeft van in den beginne van den oorlog deze «gemoedstelling» (der werklieden) tegen de huiseigenaars uitgebreid en aangepredikt?

2. Wie heeft de inwoners aangezet om geen huishuur meer te betalen?

3. Wie heeft ze in een bond verenigd onder den naam van huurdersbond?

4. Waar is het lokaal van dezen bond gevestigd?

5. Door wie worden de leden van dezen huurdersbond verdedigd?

ZIEHIER HET ANTWOORD

Op punt 1:

In geen enkel gentsch blad. Enkel heeft «Vooruit» de huuraars verdedigd welke door onverschillige eigenaars — om niet meer te zeggen — niet gerust gelaten werden, voor den vredenrechter werden gebracht en met uitzetting werden bedreigd ofwel uitgezet werden.

Vooruit verdedigde hen, die te verdedigen waren. Vooruit deed meer, hij riep de aandacht op de belangrijke kwestie, en deed voorstellen, gaf raadgevingen, vingerwijzingen, zóódanig dat de vrederechters onderling overeen kwamen om in dien geest te handelen.

De veroordeelingen hebben getoond dat in dien geest toch niet ALTIJD is gevonden.

2. Vooruit zegde ook wanneer hij meende wanneer en hoe er moest betaald worden, dat is verre van oorlog te voeren tegen de eigenaars en het niet betalen aan te preken.

Vooruit is fier daarop en zal voortgaan op die baan.

Het is zelfs betekenend, het is Vooruit alleen die eene nette stelling kiest in deze kwestie. De andere bladen durven de groot-huiseigenaars — niet verdedigen en trachten hunnen vijand niet te worden. Zij komen altijd af met de kleine eigenaars. — die, wij erkennen het, ook in slechte schoenen kunnen zitten.

En de uitzettingen durven zij ook niet goedkeuren, uit schrik voor het oordeel van het werkerspubliek. Ja, gedwongen door Vooruit is het zelfs al gebeurd, dat uitzettingen werden AFGEKEURD.

M. Winsel slijkt die pil ook maar.

3. Wij weten niets van eenen huurdersbond.

4. Nog min dat deze in Vooruit zou gevestigd zijn, alhoewel daar niets misdadigs zou insteken.

Indaard, waar recht is voor Eigenaarsbonden, moet er ook recht zijn van huurdersbonden.

5. Er worden dus geene leden daarvan verdedigd... bij gebrek aan 't bestaan van den bond.

Maar,

WERKLIEDEN, BURGERS, M. WINSEL

Weet wat er bestaat:

In Vooruit mogen ALLEN, leden en niet leden, katholieken, liberalen en socialisten, welke een huishuurgeschil hebben, om raad komen. EIGENAARS OOK, en dat is reeds meermalen gebeurd. Welnu, daar mogen zij in het Partij-Sekretariaat — hun geval uiteenzetten en noodigen raad wordt hun daar gegeven.

Daar wordt vlakaf gezegd wanneer er van betaald, zou moeten betaald worden, geheel of gedeeltelijk.

Daar wordt vlakaf gezegd of hunne zaak verdedigbaar is, ja of neen.

En, zoo w ons voorstellen dat het geval te verdedigen is, bezorgen wij dit aan den heer advocaat d'Asseler, die aldus talloze geschillen bepleit heeft.

Weet gij het nu, M. de kurieuze-neuze? Die kwistenbiebel stelt al die vragen en durft ze zelf niet beantwoorden.

Hij is van oordeel dat hij duidelijk genoeg de socialistische en «Vooruit» aangeduid heeft zonder het zelf te zeggen.

Nu, hij is niet mis: het is zóó!

M. Winsel zegt geheel majestueus, dat de Huishuurkwestie een dubbel karakter gekregen heeft, namelijk een politiek en een economisch. Nom de tonnerre! De kerel slaat weerom den nagel op den kop!
 Is het «Vooruit»'s schuld dat hij alléén de kleinen verdedigt tegen de onbeschaamde schrapzucht van sommige huiseigenaars? En nog geen kleine zulle, mijnheer Winsel!

Dan volgt weerom eene groffheid te meer. Immers, de schrijver zegt, DAT MEESTAL WAT AAN DE HUISEIGENAARS WORDT ONTOMMEN IN ZEKERE POLITIEKE ONDERNEMINGEN TE-RECHT KOMT.

Waarom zijt gij niet wat klaarder? Welke politieke Partij en politieke ondernemingen trekken profijt wanneer de huiseigenaars niet betaald worden?

Allo, kom er mede vooruit, toe!

En op welke wijze?

M. Winsel, wanneer het op uw tongse ligt, spuwt het maar uit, gij moet het niet inslikken, het woord Vooruit.

Toe, mijnheer, nog *un bon mouvement*, eene acte de courage, toe wer u dat het er uit komt.

Mijnheer probeert en hij gelukt bijna. Indaard, in den volgenden zin schrijft hij:

«Nooit, ten tijde zelfs van d'Expositiën, hebben de vermakelijkheden, DIE L. SOMMIGE FEESTLOKALEN plaats grijpen, den tegenwoordigen bijval genoten.»

Gij ziet,

BURGERS EN WERKLIEDEN,

Het woord VOORUIT is nog niet willen passeren, trots al de moeite.

Maar, M. Winsel, gij zijt toch een beetje nader den brand gekomen.

Ten tijde van d'Expositie konden in het Feestlokaal nog geene feesten gegeven worden, de zaal was, jammer genoeg, nog niet gereed. Wist gij dat niet. Het was nochtans zichtbaar.

Het moet toch zwaar op uw mage liggen, dien stroom van volk naar het Feestlokaal. En wat erger is, daar komen niet alleen de werkmenschen, doch vele burgers, ja, wij zagen daar zelfs al vrije menschen.

Een aanzienlijk deel, welke onze concerten, — meest alle met een liefdadig doel, — wij zullen u dat alles zelfs een wijs maken, — bijwonen zijn burgers, en de zaal is altijd eivol.

Onze cinema — aan een kleine prijs — bijna uitsluitend werkmenschen.

Nu gij dat weet zal het nog zwaarder op uw mage liggen.

Wat nu ONS HUIS betreft.

M. Winsel, VOORUIT, IN AL zijne vertakkingen, is zóó duidelijk gebleken, in dezen oorlogstijd, alléén de trooster, de helper.

de raadgever te zijn voor ALLE beklagenswaardigen, — zelfs niet-werklieden en niet-socialisten, voor elkeen, die iets moet weten, iets betracht, verongelikt is of wordt. Elk-een die moet door raad of daad bijgestaan worden, komt naar ONS HUIS. Ja, van einde en verre, M. Winsel, ja van uren en uren wijd, komen de getroffen, — de steenbakkers, de «Fransmans», enz. enz., naar ONS HUIS.

Ja, ja, M. Winsel, men begint al op den buiten te zeggen, als men verongelikt wordt of als men reklameert en geene voldoening krijgt: «Wij gaan NAAR GENT», en dit betekent:

WIJ GAAN NAAR «ONS HUIS»!

Dat is de pure, zuivere werkelijkheid. Ja, zoo verre is het gekomen, en op den buiten houdt men daar reeds rekening van, M. Winsel.

En nu, M., is het onze schuld, dat de werklieden zich aldus eenen «te huis» hebben gemaakt.

Wij zijn tevreden dat de werklieden ons lokaal ONS HUIS als een lichttoeren aanzien: Dat zij zeggen en weten dat zij aldus:

EEN «THUIS» EN EENEN «THONS» hebben.

Dat iedereen dat ziet en weet, vriend en vijand, en dat dit onze vijanden in den neus kriebelt, is dat onze schuld, M. Winsel?

Wanneer wij U dit alles laten kennen, moet het natuurlijk nog zwaarder op uwe maag liggen.

Wat nu betreft, dat al diegenen welke een sport lager staan dan den eigenaar, tegen dezen gesteld is, dit gelooven wij niet, omdat er ook eigenaars zijn die goed en menschevriend handelen; doch dat het publiek erg gekant is tegen de harteloozen, dat is waar en hunne eigene schuld.

Uw verwijt tot de rijken past niet, want gij vraagt hun wederom bedekt om de eigenaars mede te helpen, om samen goed op de kleinen te tamboeren, en dat is wederom een zeer slechte noot voor U.

Het bewijst nog eens te meer uwe verachting voor de kleinen.

(Wordt vervolgd)

Het verplichtend Onderwijs

De gemeentebesturen der provincie Oost-Vlaanderen hebben de volgende circulaire ontvangen van wege het Burgerlijk beheer:

Gent, 18 Oogst 1915.

DRINGEND.

Mijnhoeren,
 Artikelen 8 en 9 der nieuwe schoolwet zijn, wat het jaar 1915 betreft, door de volgende bepalingen vervangen:

Artikel 8.

«In de tweede helft der maand Augustus, wordt door de gemeentebesturen den kantonnen opziener, de lijst der schoolplichtige kinderen overhandigd. Het tot hiertoe voorgeschreven model wordt hierbij aangevend.

In de eerste helft van September wordt in elke gemeente, door de gemeentevervoerder, een door den bevoegden kantonnen opziener ondertekend oproep aangeplakt, waarin de gezinshoofden aan de verplichtingen hun krachten de wet opgelegd en op de gevolgen, welke het niet naleven ervan medebrengt, herinnerd worden. Dit bericht vermeldt uitdrukkelijk, dat het gezinshoofd vrij is zijn kinderen te zenden naar de school, welke hij verkiest en dat het verboden is eenigen dwang op hem uit te oefenen, om hem een school op te dringen, welke niet de school zijner keuze mocht zijn.

De tot hiertoe voorzienende onderrichtingen en meldingskaarten worden niet verzonden. Ter vervanging daarvan zenden de schoolhoofden den kantonnen opziener, acht dagen na het heropenen der klassen, een lijst toe met de namen der kinderen welke in hun school werden ingeschreven.

Artikel 9.

De gezinshoofden, welke binnen acht dagen na het heropenen der gemeentescholen hunner woonplaats, hun kinderen niet in eene gemeente, aangenomen of aanneembare school hebben laten inschrijven, of wel den kantonnen opziener niet hebben laten weten, waar zij hun kinderen laten onderwijzen, worden door dezen per aangetekenden brief verzocht, binnen acht dagen het bewijs in te leveren, dat zij de verplichting, hun krachten artikel 1 der wet opgelegd, nagekomen hebben. Wordt, na het bewuste uitstel, niet geantwoord, dan klaagt de kantonnen opziener de in gebreke gebleven gezinshoofden, wegens tekortkomen aan de hun krachten artikel 1 opgelegde verplichting, bij den vrederechter aan.

Gij zult dus, zonder verwijl, de lijst der schoolplichtige kinderen, uwe gemeente bewonende, opmaken om ze vóór 1 September aanstaande, aan den kantonnen schoolopziener van het gebied te overhandigen.

Het model dier lijst is overgedrukt in L. bestuurslijk Memoriaal der provincie, Deel 146, blz. 116.

De aandacht van de schoolhoofden zal

door U geroepen worden op de verplichting hen opgelegd bij laatste lid van gewijzigd art. 8.

Gij zult ook zorgen dat de oproep waarvan sprake in lid 2 van dit artikel, binnen den voorgeschreven tijd, op de gewone plaatsen van ruchtbaarheid uitgeplakt worde.

De Voorzitter: Ecker.

Gewestelijk Comité van onderstand aan de behoeftige werklozen

GROEP GENT

Nota over de werkzaamheden van 10 Mei tot einde Juli 1915

Het Plaatselijk comité van onderstand aan de behoeftige Werklozen is gesticht geweest op 24 April 1915 en strekt zich uit over de vier gemeenten Gent, Ledeberg, St-Amandsberg en Gentbrugge.

Het is als volgt samengesteld.

1. — Voorzitter: M. A. Mechelynck, volks vertegenwoordiger, Brabantdam 16.
2. — Ondervoorzitters: M. E. Anseele, stadsschepen en volksvertegenwoordiger, Ham, 78.
3. — en M. A. Verhaegen, volksvertegenwoordiger, Oude Houtlei 26.
4. — Leden: MM. Lefevre, Bijlokevest 201.
5. — Carpentier, Albertlaan, 17.
6. — Schauwvlieg, Desmetstraat, 43.
7. — Vandermotte, Desmetstraat, 136.
8. — Verschrage, Vrijdagmarkt (Ons Huis).
9. — Duprez, Pannenstraat, (Het Volk).
10. — Varlez, Coupure, 54.
11. — Haquaert, Kunststraat 115, Sint-Amandsberg.
12. — Delaruye, Ledeberg.
13. — Cardon de Lichtbuur, Kouterstraat 9, Gentbrugge.
14. — Desagheer, Oude Houtlei, 16.
15. — Huyshatwer, volksvertegenwoordiger, Hospitaal.
16. — Feyerick, St-Pieters Nieuwstraat, 55.
17. — Casier, Laurentplaats, 7.
18. — Van Loo, Citadellaan, 115.
19. — Molitor, Kiteplein, 4.
20. — Secretarissen: Nève, Kruisstraat, 17.
21. — en Vernast, Frère-Orbanlaan, 74.

Inschrijving der behoeftige werklozen

Zooals men het moest voorzien, moest het getal der werklozen aanzienlijk zijn te Gent... Aanvankelijk werd het geschat op 30.000 personen. Voor wat de inschrijving aangaat, had het Comité dan ook een breed gebruik gemaakt van het door het provinciaal reglement toegestaan gemak van zich te mogen wenden tot alle instellingen van maatschappelijk vooruitzicht die hare medehulp konden verleen voor de onderneming.

Het intercommunale Werklozenfonds, met zijne 39 aangesloten syndikaten, maatschappijen en zijne 60 ziekenbeurzen, heeft den oproep van het Comité beantwoord.

Al beschikte het over 79 burelen van inschrijving, toch heeft het Comité zich verplicht geelen heel onafhankelijke en bijzondere burelen te openen, waar de onafhankelijke werklieden en bedienden zich konden aanbieden. Met dit doel heeft het 4 huizen gehuurd in de meest bevolkte stadswijken en op voorhand, bij middel van plakbrieven, de orde bepaald in dewelke de behoeftigen zich moesten aanbieden. Dank aan de tucht, die de gentsche werklieden kenmerkt, heeft d' dienst van den beginne af aan snel en regelmatig kunnen werken. In den betrekkelijk korten tijd van zes dagen heeft men aldus meer dan 13.000 personen kunnen onderhooren en inschrijven.

Op 30 Juni, na enkel zes weken van werking, is het getal der ingeschrevenen geklommen tot 39.430.

Daar de werkloosheid nog bij den dag toenam, zoowel door de vermindering van het getal werkuren als door het volledig sluiten van zekere fabrieken, gevoelde het Comité zich gedwongen om een nieuw bijzonder bureau van inschrijving te openen in de zaal Willem-Tell, in de Bagatienstraat, te Gent, een bureau dat open is op elken vrijdag der week.

Het getal der personen, die zich hebben laten inschrijven om te kunnen genieten van den bijzonderen onderstand aan de behoeftige werklozen, is in den loop der maand Juli nog aanzienlijk gestegen, want 6.210 nieuwe fichen zijn nog aangelegd.

Op het einde der maand Juli was het getal der inschrijvingsfichen gestegen tot:

Voor verenigings werklieden	10.468
Voor leden van Ziektenbonden	4.927
Voor de aan de werken der gemeenten arbeidende personen	7.471
Voor de onafhankelijke werklieden	22.754

Te samen 45.620

Het is waarschijnlijk dat daarmede het eindgetal van de werklozen nog niet opgeschreven is. Elken vrijdag komen zich indaard nog meer dan 250 personen laten inschrijven om den onderstand van het werk te bekomen.

(Vervolg en slot morgen.)

Over BREST LITOWSK

De Duitsche en Oostenrijksche legers naderen thans van drie zijden de sterke Boegvesting, Brest-Litowsk, die een maand geleden met Nowo Georgiewsk, Warschau en Iwangorod als vesting-vierhoek aan Weichsel en Boeg de grootste en belangrijkste groep van vestingen in het stelsel der Russische landverdediging naar het Westen vormde.

Het type van deze verdedigingswerken, schrijft een militaire deskundige in een Duitsch blad, is de groepenversterking. De Russen beschermen hun land door vesting-groepen, welke zij niet onmiddellijk aan de politieke grens, doch in de nabijheid daarvan op voor de verdediging geschikte plaatsen gebouwd hebben. Van zulke groepen vindt men er in West-Rusland drie: de Njemen-groep, Kowno-Olita-Grodno in het Noorden tegen Oost-Prusen, den Wolhynischen vesting-driehoek Lukz-Rowno-Dubno in het zuiden tegen Oostenrijk en als hoofdgroep den bovengenoemden vierhoek in Polen tegen Duitschland.

Het Russisch stelsel vormt een tegenstelling bv. met het Fransche systeem, dat de voorkeur geeft aan de linie-versterking. Dit wil zeggen de politieke grens zelf is door een linie van vestingen beschermd, achter welke zich in het binnenland verdere gelijksoortige en ook over het geheel evenwijdig loopende vesting-linies bevinden.

De vestingvierhoek der Russische westelijke versterking was reeds volgens de Russische klassificering der sterkste groep op dit front, daar hij, met uitzondering van Iwangorod dat voor een vesting van den tweeden rang doorgaat, slechts vestingen van den eersten rang bevatte.

Deze Weichsel-Boeg-groep beschermde 't opmarsgebied van het Russische hoofdeleger tegen Duitschland, en Brest Litowsk was in zekeren zin door zijn achterwaart-sche ligging en spoorwegverbinding met de voorste plaatsen, de sterke ruggesteun en het reservoer, waaruit men putten kon. Het was ook als het ware een tot een vesting uitgebouwd etappe-punt voor de Weichsel-linie, daar het door de groote spoorlijnen over Bialostok, Wilna, naar Petersburg, over Minsk naar Moskou, Pinsk naar Gornel en Kowkol naar Kief met de voornaamste steden en de rijke hulpbronnen van Mid-den-Rusland in verbinding staat. Ten slotte vormden de spoorwegen van Brest Litowsk naar Ostrolenka, Ossowiec en Grodno in het noorden en de linies over Cholm en Kowel naar het zuiden de verbinding met de vestinggroepen, die zich daar bevinden.

Wanneer men derhalve ook Brest Litowsk in engeren zin slechts als een zuil van den vestingvierhoek aan Weichsel en Boeg beschouwd, zoo ziet men zijn betekenis voor de geheele landsverdediging. Intusschen is door de operaties der verbonden troepen de betekenis der sterke Boegvesting juist in dit opzicht aanzienlijk verminderd. De verbinding met het Narewfront in het noorden en met den Weichsel naar het westen zijn verloren, en de lijnen naar Bialostok werden door de legers van Gallwitz en Scholz, en die naar Kowel door den rechtervleugel van het leger van Mackensen bij Wladimir-Wolynsk sterk bedreigd.

Door den val van Warschau en Iwangorod en de insluiting van Nowo Georgiewsk is verder de vesting-vierhoek verbroken geworden en Brest Litowsk kan nu nog slechts als een afzonderlijke vesting beschouwd worden.

Als zoodanig behoudt dit Russische steunpunt aan de Boeg echter groote waarde. De vesting ligt aan beide zijden van de Boeg, bij de uitmonding van de Muchawiez, die een deel van het 80 kilometer lange Brest-Litowsksche kanaal vormt, een voor den handel belangrijke waterweg, welke de Dnjepr met den Weichsel verbindt.

Brest-Litowsk is dus niet alleen een belangrijk centraal spoorweg knooppunt, maar ook het grootste bruggehoofd in den loop van de Midden-Boeg, die in verbinding met de Njemen-linie Kowno-Grodno een tweede verdedigingslinie van het westelijke Russische front kan vormen.

Afgezien van de stroom versperring van de Boeg, die hier 120 M. breed en 2 tot 4 meters diep is, is de natuurlijke ligging der vesting door het moeras- en merengebied van de Priepet-inzinking uiterst gunstig voor de verdediging. Dit terrein, dat voor den aanval groote moeilijkheden oplevert, nadert bij Wlodawa — den belangrijkste Boeg-overgang, 60 K.M. zuidwaarts van de vesting — bij den weg naar Radzyn, den Boegover.

Verder noordelijk bevindt zich een overgang bij Slawatyeze, 30 K.M. ten zuiden van de fort-linie. Ten noorden van de vesting zijn de Boegovers hooger en vaster. De dichtbij zijnde overgangspunten bevinden zich bij Pratulyn en Janow, 15 en 30 K.M. van de fort-linie. De Lesna in het noorden, de Krzna in het westen en de Muchawiez in het oosten, deelen te zamen met de Boeg het voortreiter der vesting in de natuurlijke sectoren. Op alle fronten, met name echter in het oosten en zuidoosten door de Rokitno-moerassen, wordt het naderen van de vesting voor den aanval bemoeilijkt. Al bieden deze moerassen in dit opzicht voordeelen aan de vesting, zoo beperken zij den anderen kant de operationele vrijheid van den verdediger.

Brest-Litowsk is, evenals alle versterkte

plaatsen van Rusland, een gordelvesting, welke uit een middenwerk en een daarbuiten over een afstand van 5 kilometer voortgeschoven gordel van twaalf forten bestaat. Twee dezer werken liggen op den westelijken oever en zijn van den nieuweren tijd. De kernvesting is een op een eiland van de Boeg aangelegde oude muren, daar Brest-Litowsk reeds in het begin van de dertiger jaren versterkt werd. De stad, die ruim 48.000 inwoners telt, ligt op den rechteroever van de rivier, twee K.M. ten oosten van de midden-versterking en is door een brug met het spoorwegstation Terespol op den linker-oever verbonden. Terespol ligt slechts een kilometer achter de westelijke forten-linie. De afstand der forten van de stad wisselt tusschen twee en zeven kilometer, zoodat ten deele een gelijktijdige beschieting der forten en van het inwendige der stad mogelijk is. De spoorwegbrug voert noordwaarts van de kernvesting over de rivier.

Het westelijk front der vesting wordt het Terespol front genoemd, terwijl men het noordelijk front het Wollynische en het zuidoostelijk front het Kowriner front noemt. In het westen en zuidoosten zijn over den ouden gordel nieuwe forten voortgeschoven, die ten deele nog in aanbouw waren en bovenal tot de bescherming der spoorlijnen en wegen naar Lukow en Kowel moeten dienen. Hoe ver zij vóór of gedurende den oorlog gereed gekomen zijn, is niet bekend. Het zijn echter in elk geval geheel moderne bouwwerken, waarin ongetwijfeld ook van pantser en beton gebruik gemaakt werd.

De vesting Brest-Litowsk is op zichzelf dus zeer goed in staat om de over de Boeg terugkeerende Russische legers op te nemen en bescherming te verlenen, zoodat voor het geval dat deze troepen in aansluiting aan de vesting opnieuw slag leveren, of dat zij hun terugtocht voortzetten willen.

Kosjedary tegengehouden. Meer naar het zuiden zijn eenige onzer afdeelingen op den linker-oever der Midden-Njemen naar den rechteroever overgetrokken.

De vijand deed zijn hardnekkigste aanvallen aan de Beneden-Bohr, in de streek van Chafranka, van de streek van Bielsk in de richting naar het oosten, en op het front Klechtjeli-Wysoko Litowsk.

Op den rechteroever van de Boeg, ten oosten van Wlodawa, zette de vijand zijn hoofdanvallen voort in het merengebied bij Piszozza.

In den avond van den 22en dezer deed de vijand een poging, om eveneens tot het offensief over te gaan in de richting van Kowel.

In Galicië is de toestand onveranderd.

In 't gebied an Riga geen verandering. Bij Jakobstad en Dunaburg naar 't W toe gedeeltelijke gevechten. In de richting van Kowno naar Wilna deed de vijand druk uitoefenen op onze troepen. Tusschen Behr en Narew gingen tot onze stellingen op den linker Bohr oever terug. Wij ruimden daarom de vestingen van Ossowetz.

Tusschen boven Narew en Bug duurde de aanvallen van den nacht van 23 voort. Eenige dezer aanvallen werden afgewezen. De begonnen strijd in 't gebied van Piszozza duurt voort.

crug, nadat hij sterke snezen geleden had. Bij Sedil Bahr schoot op den rechter vleugel onze artillerie eenen vastliggenden ballon neer. Op de overige fronten geen veranderingen.

OP ZEE

Het in den grond koren van de "E 13"

Het Deensche stoomschip «Vidar», waar het ruim tot kapel wordt omgebouwd, zal uit Kopenhagen vertrekken om de lijken van de 14 matrozen, gedood in de «E 13», naar Engeland te brengen.

den bouw van torpedojagers, welke bij het uitbreken van den oorlog door de Engelsche regering zijn opgevorderd.

In Turkije Wrijving?

Volgens een Engelsch bericht is er eenige wrijving ontstaan tusschen de Porte en het Amerikaansche gezantschap te Konstantinopel over het Amerikaansche wachtschip, aldaar, dat volgens sommige berichten van zijn aanlegplaats aan Top Hance in den Gouden Hoorn zou zijn gebracht, volgens andere alleen onder strenge bewaking zou zijn gesteld.

Europeesche Oorlog

In West-Vlaanderen en in 't Noorden van Frankrijk

Officieele telegrammen:

Uit Deutsche bron

Groot Hoofdkwartier, 25 Oogst 1915. — Westelijk oorlogsterrein:

In Champagne deden wij meerdere mijnen springen. In de Vogezes werd op den Schratzmann een vijandelijke aanval met handgranaten afgeslagen en zuid-westelijk van Soudernach een deel der op 17 oogst verloren gegane loopgravenstukken teruggewonnen.

Een Duitsche strijdvlieger schoot eergisteren bij Nieuwpoort een Fransche tweedekker neer.

Oostelijk oorlogsterrein:

Legergroep van generaalveldmaarschalk von Hindenburg.

Noordelijk van de Njemen werden bij gunstige gevechten in de streek van Birsak 750 Russen gevangen genomen.

Het leger van generaaloverste von Tichhorn drong onder strijdigen zegerij verder naar 't oosten voort. 1850 Russen geraakten gevangen, meerdere machiegeweren werden veroverd.

Het leger van generaal von Scholtz bereikte de Berezowska, nam Knyzin en overschreed zuidelijk van Tykocin den Narew.

Het leger van generaal von Gallwitz bezong aan den steenweg Sokoly-Bialystok den Narew-overgang. Zijn rechtervleugel ging, nadat de vijand teruggeworpen was, tot aan de Orlanka.

Het leger nam meer dan 4700 gevangenen (daaronder 18 officieren) en nam 9 machiegeweren.

Legergroep van generaalveldmaarschalk Prins Leopold van Beieren.

De vijand poogde gisteren vergeefs onze vervolging tot staan te brengen. Hij werd aangevallen en in den Bialowska-Forst geworpen. Zuidelijk van den Forst bereikten onze troepen de streek oostelijk van Wierkhowicz. Er werden meer dan 1700 gevangenen genomen.

Legergroep van generaalveldmaarschalk von Mackensen

De legergroep nadert, den verslagen vijand volgend, de hoogten op den westelijken oever der Lesna (noordelijk van Brest-Litowsk). Op het zuidwestelijk front van Brest-Litowsk bij Dobrynka doorbraken gisteren oostenrijksch-hongaarsche en deutsche troepen de vooruitgeschoven stellingen der vesting.

Op den oostelijken oever van den Bug, noordwestelijk van Wlodawa, dringen deelen van 't leger van generaal von Linsingen onder strijdigen naar 't Noorden voort.

Opperste Legerbestuur.

(Nota: Briski ligt ongeveer 60 km. noord-oostelijk van Poniewiez.)

Uit Fransche bron

PARIS, 25 Augustus. (Havas.) Officieel bericht van gister middag:

Nog steeds levendig artillerievuur, over en weer, in den sector ten Noorden van Abrevit, tusschen Somme en Oise en in Argonne.

De Duitschers hebben een aantal granaten op Atrecht, Montdidier en Reims geworpen.

Op verscheidene punten is de uitwerking van het Fransche tegenvuur op de Deutsche loopgraven en batterijen waargenomen.

In Champagne, aan het front van Perthes en Beau-Séjour gevechten met handgranaten en bommen.

Voor Ville-sur-Tourbe zijn Deutsche loopgraven vernield door de ontploffing van een Fransche mijn.

In de Vogezes zijn gevechten geleverd op de hoogten ten Oosten van de Fecht en ten Noorden van de Schratzmännle. Ondanks verscheidene tegenaanvallen bleven we alles behouden.

Op den Barrenkopf hebben de Franschen het in den avond van 23 dezer gewonnen terrein behouden.

De Duitschers hebben opnieuw de Fransche loopgraven op den berg bij Soudernach aangevallen, doch zijn afgeslagen.

Sterke artilleriestrijd in België in 't gebied van Boesinghe, in Arterre en tusschen Somme en Oise. De vijand wierp eenige granaten op Montdidier. Onze batterijen antwoordden. In Champagne front in Perthes.

De oorlog tusschen Italië en Oostenrijk-Hongarije

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 25 Oogst 1915. — In 't gebied der hoogvlakte van Doberdo werd gisteren vijandelijke infanterie, die zich op de zuidhelling van de Monte dei Sei Busi genesteld had, door ons geschutvuur tot snel verlaten hunner stellingen gedwongen.

Ons front, zuidwestelijk van San Martino stond weer onder het vuur van zware artillerie. 's Middags zetten de Italianen hier tot eenen nieuwen aanval in, die gelijk de aanvallen van eergisteren bij onze verdedigingslijnen afgewezen werd.

Voor het Gorzisch en Tolmeinsche bruggenhoofd evenals in het Kragebiel heerschte betrekkelijke rust; daarentegen houdt de levendige bedrijvigheid van den vijand voor Flitsch en Raibl aan.

In het Tiroler grensgebied ontwikkelden zich dikwijls gevechten. Gisteren laat 's avonds begon de vijandelijke infanterie tegen het noordelijk gebied der hoogvlakte van Lavarone voort te gaan, heden vroeg was deze aanval afgeslagen. Beiderzijds van den Tonalesteenweg vallen sinds 't morgenaanbreken meerdere Italiaansche bataljons aan. Hier is de strijd nog aan gang. De artilleriegevechten duren bij de gansche Tiroler grens voort.

Uit Italiaansche bron

ROME, 25 Oogst (Officieel): In Boven-Cordevole trachtte de vijand in den middag van den 21sten Augustus een aanval te doen op onze linie die de hoogte verdedigt die van Col di Lana naar Salesei loopt. Wij sloegen den aanval af, hoewel hij was voorbereid en gesteund door een hevige artillerie-actie en door het werpen van handbommen.

In de streek van Tolmein nemen de krijgsvruchtelingen, die moeten leiden tot de insluiting van die plaats, methodisch hun loop.

Op het Karstplateau leidde een nachtelijke actie, door onze troepen ondernomen, tot het in bezit nemen van vijandelijke loopgraven, die het voortwaartsdringen van onze linker-vleugel beletten. De aanvallen, door den vijand tegen den tegenovergestelden vleugel in de streek van den Monte dei Sei Busi ondernomen, zijn afgeslagen.

De vijand heeft gisteren op verschillende punten van het front met geschut van verre draagkracht geschoten. Overigens niets veranderd.

Aan de Russisch-Poolische-Galicische grens

Uit Oostenrijksche bron

WEENEN, 25 Oogst 1915. — De troepen van aartsheetz Jozef Ferdinand en generaal van Koevez dringen in vereeniging met de verbonden den vijand onder onophoudelijke gevechten tegen de Lesna terug.

Ook de weerstand der nog zuid-westelijk van Brest-Litowsk strijdende Russen is gebroken. Zij werden door de divisies van generaal von Arz en door deutsche troepen aan den fortengordel achteruit geworpen. Noord-oostelijk van Wlodawa drijven deutsche krachten den vijand immer dieper in de woud en moeraszone. De ruitrij van veldtuigmeester von Puhall gaat beiderzijds van Kowel op den naar Kobrin voerenden steenweg voort. Honved-huizen bestormden een verschanst dorp aan de baanlijn Kowel-Brest-Litowsk.

Tusschen Wladimir-Wolinski en de Besarabische grens heerscht rust.

Uit Russische bron

PETROGRAD, 24 Aug. (P. T. A.) — De generale staf deelt het volgende mede:

In de streek van Riga, in de richtingen van Jacobstad en Dwinsk en naar het westen is in den toestand geen verandering gekomen. Aan de Swenta, alsmede tusschen de Wilija en de Njemen hebben onze troepen den 21en en 22en dezer het vijandelijke offensief op het front Kowarsk-Wilkomir.

In den Kaukasus

Uit Russische bron

PETROGRAD, 24 Augustus. (P. T. A.): Officieel bericht van den generalen staf in den Kaukasus van 22 Augustus:

In het kustgebied artilleriegevechten.

In het Passine-dal infanterie- en artillerievuur.

Op 't overige front niets veranderd.

De strijd om de Dardanellen

Uit Turksche bron

KONSTANTINOPOL, 25 Oogst 1915. — Bij de Dardanellen op het front van Anaforta op 23 Oogst niets van betekenis. Wij stellen thans de zware verliezen vast, die de vijand tijdens den slag van 21 Oogst vóór de loopgraven van ons centrum leed. Op een front van nauwelijks twee regimenten telden wij meer dan 3000 gedode vijanden. De door ons gemaakte buit is nog niet te overzien.

Bij Ari-Burnu poogde de vijand 's avonds van 22 Oogst na heftig gewe- en handgranatenvuur eenen aanval tegen Kanli-sirt. Onze troepen vernietigden door eenen krachtigen tegenaanval een groot deel van den vijand. Het overige deel gelukte erin te ontvluchten. 's Morgens op 23 oogst deed de vijand een vergeefsche poging bij Yechli Tepe en Sungubair, doch vluchtte

In het Buitenland

In Holland

Uitwisseling van Engelsche en Deutsche zwaar gewonde krijgsgevangenen

De Johanniter Ridder Jhr. Ernest van Loon, lid van het hoofdcomitee van het Nederlandsche Rode Kruis, onder wiens leiding tusschen 24 en 26 Augustus te Roosendaal en te Tilbury andermaal een uitwisseling van Engelsche en Deutsche zwaar gewonde krijgsgevangenen zal plaats hebben, is naar Engeland vertrokken.

Jhr. Van Loon werd vergezeld van dr. T. Hijnmans, die, bijgestaan door 15 pleegzusters uit het gesticht Bronovo, zal zorgen voor de verpleging der gewonden aan boord van het stoomschip «Prinses Juliana», welk stoomschip voor het overbrengen der gewonden door de Nederlandsche Regeering is aangeboden.

Te Roosendaal zullen den Engelschen en Deutsche gewonden, door de goede zorgen van het Rode Kruis Comitee aldaar, versorgingen en versnaperingen worden aangeboden.

Uit Vlissingen meldt men: Met den extra-trein, welke dinsdag avond tusschen 6 en 7 hier werd verwacht, zouden ongeveer 200 zwaar gewonde Engelschen medekomen. Het is nog niet bekend, hoeveel zwaargewonde Duitschers hier Donderdag zouden aankomen.

Naar men nog meldt zullen, na aankomst in Engeland van de door Duitsland met dat land uitgewisselde zwaar gewonde en verminkte Engelsche krijgsgevangenen, welke te Vlissingen schep gaan, met dezelfde scheepsgelegenheid op 26 dezer des morgens te 8 uur en 23-tal Deutsche zwaar gewonde of verminkte krijgsgevangenen van uit Tilbury terugkeeren om naar Duitsland te worden vervoerd.

In Frankrijk

In de Fransche Kamer

De Parijsche correspondent der «Daily Chronicle» verneemt dat de geheime zitting der Fransche Kamer waarschijnlijk twee dagen later door een openbare al worden gevolgd. Dan zullen de besluiten worden genomen, waartoe de leden in besloten zitting niet bevoegd zijn.

Een aantal Parijsche bladen is niet bijster ingenomen met de geheime zitting van de Kamer.

De «Figaro» vindt, dat de regeering in dit geval gebrek aan moed heeft gehad tegenover de eischen van een enkele parlementaire groep.

De «Humanité» acht het door de regeering gekozen middel om aan de wenschen tot ophefdering van de kamer te voldoen, niet gelukkig gekozen.

Uit parlementaire kringen verneemt de «Temps», dat de meerderheid der afgevaardigden er tegen is een reeks geheime kamerzittingen te houden, daar bij zulk een wijze van doen onbescheidenheden niet te vermijden zijn.

In Engeland

Bij de mijnwerkers

De voordeelen, door de mijnwerkers in Zuid Wales behaald door de nieuwe regeling, die minister Runciman na overleg met partijen heeft getroffen, zijn:

1. een nieuw standaardloon, 50 procent boven den loonstandaard van 1913;
2. een minimum-toeslag van 10 procent op den nieuwen standaard, feitelijk overeenkomende met 65 procent boven den standaard van 1879 (hetgeen neerkomt op een verhooging van 45 cent per man en per dag);
3. een minimum van 6,50 fr. per dag voor mijnwerkers die boven den grond arbeiden;
4. een onstandige regeling ter voorkoming van stakingen, met verzoeningsraden en raden van beroep;
5. voortzetting van de overeenkomst tot 6 maanden na den oorlog, waarna ze met 3 maanden kan worden opgezegd.

Engeland en de Verenigde Staten

WASHINGTON, 24 Augustus. (Reuter.) De nieuwe Amerikaansche nota nopens de houding van Engeland ten aanzien van den onzijdigen handel, welke gereed was, zal waarschijnlijk worden herzien nu katoen tot contrabande is verklaard. Vermoedelijk zal de nieuwe nota formeel protesteeren tegen de plaatsing van katoen op de lijst van contrabande. Men verwacht een langdurige diplomatieke gedachtenwisseling en acht het waarschijnlijk, dat de kwestie door arbitrage zal worden beslist.

In Griekenland

Het nieuwe ministerie

Het nieuwe Grieksche ministerie Wenizelos is evenzoo samengesteld als het oude. Alleen is er een nieuwe minister van oorlog in, te weten generaal Danglis, gedurende den eersten Balkan-oorlog chef van den generalen staf.

Het ministerie heeft Maandag den eed afgelegd, na afloop waarvan de menigte Wenizelos een groote ovatie bracht.

Volledigheidshalve volgt hier nog de lijst.

- Wenizelos: Buitenlandsche zaken en eerste minister.
- Danglis: Oorlog.
- Miculis: Marine.
- Repaulis: Financiën.
- Kafandaris: Binnenlandsche zaken.
- Raketiwan: Justitie.
- Diamantidis: Verkeer.
- Teirimokis: Openbaar Onderwijs.
- Michalacopoel: Landbouw en Handel.

Terugbetaling

Engeland zal, volgens een correspondent van de «Echo de Paris», aan Griekenland de som van 100.000 pond sterling terugbetalen, die Griekenland vóór den oorlog aan Engelsche werven had voldaan terzake van

In Australië

Andrew Fisher

Andrew Fisher, de eerste minister van het Australische Gemeenebest, is bestemd voor den post van hoogen commissaris voor Australië. Fisher is in den waren zin een «self made man». Als jongen van 10 jaar werkte hij al in Schotland in de mijnen. Hij nam al vroeg in de arbeidersbeweging een leidende post in en werd bij een arbeidsgeschied op de zwarte lijst geplaatst, d. w. z. uitgesloten. Hij week toen naar Australië uit. Toen was hij 23 jaar. Hij werkte 8 jaren achtereenvolgend in de goudmijnen van Burrum en Gympie en nam ook daar ijverig deel aan de arbeidersbeweging. Door zijn flink karakter verwierf hij populariteit en in 1893 werd hij kandidaat gesteld voor Gympie voor het parlement van Queensland. Hij werd gekozen en was van 't oogenblik af een der krachtigste voorvechters voor de zaak der arbeidende klasse. In 1899 werd hij benoemd tot minister van spoorwegen en openbare werken, in een ministerie dat slechts een kort leven had. Twee jaar later werd hij afgevaardigd naar het eerste federale parlement en in 1904 werd Fisher minister van in- en uitvoerrechten in het eerste kabinet der arbeiderspartij. Hij is daarna tweemaal eerste minister geweest. In 1911 heeft hij het Australische gemeenebest vertegenwoordigd bij de kroning van koning George en later op de rijksconferentie.

IN BELGIE

IN BRABANT

To Brussel en omriggende OPENBARE WERKEN

Ten einde een algemeen plan te verwezenlijken voor het verschoonen van het Josaphatkwartier, werd de gemeentelijke Schaebeek veroorloofd de volgende veranderingen aan het wegenstelsel toe te brengen:

De weg tusschen de Naverstraat en de Lambermontlaan wordt afgeschaft; het wegje van de Lambermontlaan naar de Garminstraat; dat tusschen de Leeuw- en de Vandroogenbroeckstraat; tusschen de Eekhoudlaan en de Hubertusstraat; en verder al de kleine weggetjes langs weerskanten de Lambermontstraat worden afgeschaft. Verder worden nog een menigte binnenwegen begrepen in de verbreede straten welke dienen gelegd te worden.

Al die veranderingen zullen een heel boel arbeiders aan 't werk brengen, wat stellig niet ten onpasse komt.

Te Antwerpen

DE TOESTAND

In eene vorige briefwisseling werd er ge-
wezen op den schandaligen woeker waaraan
en boeren, en kruideniers zich schuldig ma-
ken. Het lijdend onbegrip laat die lui-
jksoud. Over de speciale vaderlandsliefde
der woekeraars, der uitbuiters onzer diep-
beproepte landgenooten, hopen we wel eens
een hartig woordje te zeggen. Evenals in
het begin van den oorlog, komt het er nu
op aan dat de gemeentebesturen door-
tastend optreden. Waar wij vertegenwoor-
digders in de besturende lichamen hebben,
blijven deze laatste gewoonlijk niet in ge-
breke.

Ieder zal moeten toegeven dat, vooral in
de huidige omstandigheden, het beste mid-
del om de prijzen te regelen en den woeker
te beperken, de bevoorrading der bevolking
door de gemeente zelf is.

De inrichting van gemeente-magazijnen
waar de waren der « Commission for Relief
in Belgium » verkocht worden, is dus een
uitmuntende maatregel die genomen ge-
worden is door ons stadsbestuur.

Voor 't oogenblik zijn er twee stadsmaga-
zijnen: een in de Fortuinstraat en het ander
op den Bernardschensteeweg voor de be-
woners der 9de wijk.

Naar we vernemen zal kortelings een
derde magazijn geopend worden in de vijfde
wijk. De inwoners van dit gedeelte der stad
zullen dit met vreugde vernemen.

MAURITS NOTERMAN

Onze lezers zullen in de doodsberichten
het overlijden gelezen hebben van Maurits
Noterman, lid van den Ned. Koninklijken
Schouwburg. Dit afsterven is voor onzen
Schouwburg een gevoelig verlies. De artist
die is heengegaan, onderscheidde zich door
gewetensvolle plichtbetrachting. In het hem
toevertrouwd werk legde hij altijd heel zijn
ziel. Zijn talent was nog niet tot volle rijp-
heid gekomen, maar aan al wat hij deed,
besteedde hij zoveel zorg, dat zijn werk
steeds een waardevolle artistieke waarde
verkreeg.

Wij bieden aan de familie Noterman de
betuigingen onzer innige deelneming.

JULES L'HERMITE

De kameraden weten dat onze vriend Jules
L'Hermitte als vrijwilliger dienst genomen
heeft in het Belgisch leger sinds het begin
van den oorlog.

Jules L'Hermitte staat nog altijd aan het
front aan den IJzer. Naar we vernemen is
hij reeds tot onder-officier opgeklimmen.

Hopen wij onzen vriend in goede gezond-
heid in ons midden terug te zien.

TE GENT

Regeling van den verkoop der eetwaren in de maga- zijnen van het P. G. H. V.

1. Van af 1 September a.s. zullen de ver-
koopshuizen van het Provinciaal Comité
slechts koopwaren mogen afleveren op ver-
toon van een gezinskaart.

2. De magazijnen zullen slechts koop-
waren afleveren aan de inwoners der wijk of
der gemeente waar zij gevestigd zijn, te we-
ten: (Zie de hierna te staande lijst.)

In geval er twee magazijnen op de wijk of
in de gemeente bestaan, zal het nummer van
het magazijn, waar het huisgezin zijne aan-
koop doen moet, op de gezinskaart aan-
geduid zijn.

3. Het huisgezin welke zou trachten zich
waren aan te schaffen in andere magazijnen
dan in dat zijner wijk of zijner gemeente,
zal zijne gezinskaart ontnemen worden.
Daarenboven zal het aan de verschillende
magazijnen gemeld worden en er zal aan dit
huisgezin niets meer worden afgeleverd,
zelfs niet in het magazijn zijner wijk.

4. Hetzelfde huisgezin of dezelfde per-
soon zal niet meer dan tweemaal per week
aankopen mogen doen.

5. De prijzen vastgesteld voor het tarief,
moeten bestendig, duidelijk zichtbaar, aan
het winkelraam worden uitgethangen.

6. De magazijnen zijn open in de week van

FEUILLETON VAN «VOORUIT» (110)

Jacob van Artevelde

DOOR

Hendrik Consolencia

Dus sprekende, had hij de maagd op
den schouder geladen en klom door de
dikste duisternis de steenen trap op tot
in den gang waar hij langs eene achter-
deure uitging en weder eenige trappen
afdaalde, die hem onder het welsel en
bij het langzaam vlietend water brach-
ten. Hij legde zijnen last op de trap en,
onder het welsel eenen grooten steen
gevoelend hebbend, haalde hij met de
hand eene boot bij en plaatste de maagd
er in, meenende zelf met haar op den
vloed te varen.

Eensklaps hoorde hij in een huis, dat
juist daarover tegen de rivier stond,
een gerucht van menschenstemmen, en
hem dacht zelfs dat hij in de duisternis
een hoofd ontdekte dat uit een venster
over het water zich boog.

In dezen toestand beëindigde de Ribaud
van angst en stond radeloos te wachten
dat het gerucht verginge. Hij wist niet
wat hij doen zou. Indien hij met de
Jonkvrouw de Leije afvoer, kan men
lichtelijk hem betrappen; hij had niet
eens te voren daaraan gedacht; en, nu
geeraart Denys hem zoozeer voor het
schavot had benaamd gemaakt, gevoel-
de hij in het geheel den lust niet zich
onvoorzichtiglijk bloot te stellen op een
oogenblik dat men de nachtwaachten

acht tot middag en van 14 uur tot 19 uur.
Zij zijn gesloten op zon- en feestdagen, tenzij
bij uitzondering die tijds zal worden be-
kend gemaakt.

AFGIFTE DER GEZINSKAARTEN

De gezinskaarten zullen ten huize worden
afgegeven door de zorgen van den uitde-
lingsdienst van het Comité.

Bij de uitdeeling zal de uitdrager een
register aanbieden, waarin het hoofd van
het huisgezin voor ontvangstbewijs zal moe-
ten teekenen. Belanghebbenden worden ver-
zoekt in dien zin hunne voorzorgen te ne-
men. Naarmate de gezinskaarten zullen
uitgedeeld worden, zal de betreffende wijk
in de dagbladen bekend gemaakt worden.

Bij vergeefs tweede aanbod zal de gezins-
kaart ter Lakenhalle moeten afgehaald
worden.

Reclamaties zullen aanvaard worden in
elk bureau van politie van 1 tot en met
9 September van 14 tot 17 uur. Na dezen
datum worden geen reclamaties meer aan-
vaard.

Huisgezinnen welke denken geen gebruik
van hunne gezinskaart te moeten maken,
worden verzocht zulks aan den uitdeeler be-
kend te maken.

De uitdeeling der gezinskaarten van de
5de wijk zal donderdag 26 dezer aanvang
nemen. (Medegedeeld.)

LIJST DER MAGAZIJNEN

VAN HET COMITÉ

- N. 1, Veldstraat, 58, deel van de 1ste wijk.
- N. 17, Langemunt, deel van de 1ste wijk.
- N. 2, Drapstraat, deel van de 2de wijk.
- N. 16, Yperstraat, 14, deel van de 2de wijk.
- N. 3, Meelstr. (Molenaarstr.), 1, 3de wijk.
- N. 4, Lange Violettenstraat, 8, 4de wijk.
- N. 5, Bagattenstraat, 49, 5de wijk.
- N. 6, Brugscheesteenweg, 103, 6de wijk.
- N. 7, Kasteellaan, 83, 7de wijk.
- N. 8, H. Kerststraat, 153, 8ste wijk.
- N. 9, Kortrijkscheesteenweg, 5, 9de wijk.
- N. 13, Zwijnaardscheesteenweg, 7, deel van de 9de wijk.
- N. 10, Wondelgemstraat, 68, 10de wijk.
- N. 11, Belleuestraat, 19, 11de wijk.
- N. 12, Antwerpscheesteenweg, 54, deel van de 7de wijk en deel van St-Amandsberg.
- N. 19, Koninkstraat, 29, St-Amandsberg, deel van St-Amandsberg.
- N. 14, Brusselscheesteenweg, 101, Ledeberg, deel van Ledeberg.
- N. 18, Hundelgemescheesteenweg, Ledeberg, deel van Ledeberg.
- N. 15, Sasstraat, 50, Gendbrugge, Gendbrugge.

Een nieuw werk

In onze groote nijverheidsstad is het in
deze omstandigheden voor de werkende
klas eene zware verdring van het bestaan.
Het zijn zooals gewoonlijk de onverschillen-
die die het meest getroffen zijn en dan ook
het meest op de hulp van anderen rekenen.

De stad Gent doet al wat in hare macht
is om in dien toestand wat te verhelpen.
Zoo heeft men het werk des daren, dat
aan eenige duizenden werklieden werk
verschaffte; de beplanting; het effen maken
der wegen; reinigheid- en landbouwdienst,
en daarbij het Werk der Stedelijke Voed-
ding, en dit alles kost aan onze gemeente
veel, zeer veel geld.

Een woord van dank zijn wij verschul-
digd aan het personeel der keukens, waar-
onder vele werklieden, die alles uit offer-
willigheid doen, wat door zekere personen
maar al te veel uit het oog verloren wordt;
deze betalen dan nog de werkers met kri-
tiiek, wat doorgaans het gemakkelijkste is.

Wij willen daarom niet zeggen dat het te
veel is wat de stad doet. In 't geheel niet,
want nooit kan er ten behoeve der arbeiders
te veel gedaan worden.

Bij al deze schoone instellingen is er nog
een werk bijgekomen, en wel namelijk het

WERK DER AARDAPPELSCHIL

waarvan ons door de stad Aalst getoond
werd dat daar iets mee aan te vangen is.

Evenals alle nieuwe werken heeft dit ook
zine bekampers. Zulks hebben we in den
loop der 14 dagen buiten de Heuvelpoort
en op St-Pieters ondervonden, waar men

merkelijk had vermeerderd.

Eindelijk waande hij zich uit de moei-
lijkheid gered en zeide met verdoofde
stem tot zich zelf:

— Ik geloof dat de Jonkvrouw mij be-
toeverd heeft! Waarachtig, Muggelyn,
gij verliest uwe zinnen. Is er iets een-
voudiger? Ik stoot de boot te midden
van den stroom; ze zal wel alleen de
Leije afvaren. Ik wacht haar in bij de
Minneerschbrugge en laat mij langs
de palen er inglijden; daar, onder de
brugge verborgen, bind ik haar den
steen om de leden... en, ontdekte men
mij, ik zou nog de verdienste hebben
van eenen man die zijn leven waagt om
iemand te redden. Het geval kan mij
immers zowel ter plaatse voeren als
ieder ander poort? — Ah, dit is de
rechte vond. Tot straks dan, Jonk-
vrouw!

Hij stiet de boot met den voet in den
stroom en, zonder ze met het oog na te
volgen, liep hij onmiddellijk naar den
kelder waar hij de lampe greep om tot
zijne kamer op te klimmen. Hier wierp
hij het masker af, deed met groote haast
zijne Ribauden-kleederen aan en verliet
het huis.

Met looze stappen ging hij over de
Garenmarkt en langs de Goudstraat,
om de boot te gaan inwachten. De Leije
naderende, zag hij in de verte tegen den
min duisternis hem eene zwarte schim
zich uitlossen als van iemand die boven
op de Minneerschbrugge zelve zich
bevond. De Ribaud bukte zich dicht
tegen de huizen en sloop als een loeren-
de vos tot bij den Minneersch, waar
een afgelegen gebouw bijna tegen de
brugge stond, van daar den onbekenden

met de afhaling der aardappelschillen is
begonnen.

Eene moeder zegde hare schillen aan dit
werk niet te kunnen geven, omdat ze moe-
ten dienen om brood mede te bakken.

Deze veronderstelling is eene grove ver-
gissing, want de aardappelschillen dienen
om meel te maken voor beestenvoeder.

En hiervan is reeds eene goede bestelling
gedaan.

Ook dient gezegd te worden dat het over-
schot der gelden, die van den verkoop dezer
schillen, na afbetaling van loonen, enz., in
het Werk der Stedelijke Voeding zal ge-
stort worden.

Moeders, gij die soms voor onjuiste op-
merkingen weigert uwe aardappelschillen
aan de omhalers van den Reinheidsdienst
te geven, zegt eens, weegt dit op tegen het
schoone der instelling!

Neen, niet waar? de boerenwerklieden
zijn er slechter aan toe dan wij; de onder-
zoeken op de buitens bewijzen dit. Maar de
grootste boeren zullen dezen tijd als een gul-
den tijd aanzien, en voor een half pintje
melk in de week steunt gij liever hen dan
het groote en nuttige Werk der stad.

Anderen zeggen niets aan de stad te wil-
len geven, of in ruiling moet men werk,
soep en brood, enz. kortom alles wat nood-
ig is, geven.

Daartegenover moeten we de goede ont-
vangst stellen welke het Werk geniet bij
de huisvrouwen der steegjes, waar ze het
Werk der omhalers vergemakkelijken, door
alles bijeen te doen in eene mand en zorg te
dragen dat er niets terecht komt in de
vuilnisbakken.

Opdat dit laatste voorbeeld gevolgd wor-
de en om het Werk een prachtige uitlag
te verzekeren, richten wij ons tot de bevol-
king om krachtig mede te helpen aan deze
schoone instelling. Als we willen zal de uit-
slag van 2.000 kgr. tijdens de eerste week
steeds vermeerderen en zal het in korten
tijd toelaten aan behoeftige werklieden
eene nieuwe bezigheid te verschaffen.

Vooruit dus voor het Werk der Aard-
appelschil!

OPGEPAST! De omhalers zijn voorzien
van eene bijzondere kaart, door den Stede-
lijken Reinheidsdienst afgestempeld.

JOS. DE BACKER

Voor de krijgsgevangenen

Het Comité bedankt de volgende perso-
nen, die een of meer gevangenen ten hun-
nen laste hebben willen nemen, voor hunne
maandelijksche zendingen:

- Mevr. de Burggrave, 2 gevangenen. —
- Mevr. de Bast Armellini, 1 gevangene. —
- Koninklijk Atheneum, 4 gevangenen. —
- M. Marcel Van Woutergem, 1 gevangene. —
- Mej. Van Biervliet, 1 gevangene. —
- Raymond Lippens, 5 gevangenen. —
- Lippens, 2 gevangenen. —
- Mevr. F. de la
- Kethulle de Ryhove, 1 gevangene. —
- Mevr. Baunens, 1 gevangene. —
- De oud-leerlingen der Normaalschool, 1 gevangene. —
- M. Thomas, 1 gevangene.

Te S'Denys-Westrem

VOOR ONZE KRIJGSGEVANGENEN

Hier ook is het werk van «t Pakje van
den Krijgsgevangene» ingericht. Eene in-
schrijvingslijst bracht 325 fr. op, terwijl
eene tweede omhaling 241,37 fr. gaf.

De eigene spaarpenningen der schoolkin-
deren zijn deze sommen nog komen aanvul-
len, zoodat de negen krijgsgevangenen van
St-Denys-Westrem zullen ondervinden dat
hunne vrienden en dorpsgenooten aan hen
denken.

Arrondissement Vandermonde

Te Wetteren-Quatrecht

SCHRIKKELIJKE TOESTAND

Ons onderzoek bracht ons ook op deze
grote wijk, die zoveel geleden heeft door
den oorlog; vele huishoudens zijn zonder
woning gezet.

nachtwandelaar bespiedende.

Degene, die op dit eenzaam uur van
boven de brugge in het water blikte,
ofschoon er in de duisternis nauwelijks
enige dof glinsterende rimpelen op
den vloed zich vertoonden, was geen
ander dan Lieven Denys, die, door eene
onzeglijke smart vervolgd, zijne bed-
sponde was ontvlucht om aan den koe-
len nacht eenige verkalming zijner
brandende hersenen te vragen.

Wat hij daar deed wist hij zelf niet;
hem ontbrak tot het bewustzijn zijner
daden.

Onder den donkeren hemel zoowel als
in zijne woning bleef hij steeds verslon-
den in akelige droomen, welke hem
zijne arme Veerle voorschietten worste-
lende tegen onttering en moord, hij
haren laatste snik nog zijnen naam als
hulpkreet roepende. Hij zag haar lijk,
bebloed en verminkt, daar onder in de
duisternis voor zich liggen, en weende
in zijn binnenste tranen der wanhoop
en der razernij.

Sedert de ontvoering der maagd had
hij met Ghelnoot van Lens, door Lieven
Comyne vergezeld, dag en nacht de
straten der stad doorkruist en de om-
liggende velden en gemeenten door-
zocht; doch geen spoor der betreurde
vriendinne was hem vergund geworden
te ontdekken.

De stilte van het graf hing over de
wreede ramp, alsof het slachtoffer de
aarde zonder vaarwel voor eeuwig had-
de verlaten.

De ongelukkige Lieven had nu weder
een gedeelte der stad doorwandeld en
bevond zich sedert een half uur op de
Minneerschbrugge, beweegloos en

Wij traden er een klein huisje binnen en
het toeval trof, dat er juist een man woonde
wiens huis met heel den inboedel was afge-
brand en die nu bij zijnen vader woonde.

De vrouw, eene echte proletariëtype, be-
gon, op onze vraag «hoe het ging», te we-
nen en zei:

— Mijnheer, gij kunt niet denken hoe ik
al geleden heb. Ik moet u eerst vertellen,
dat mijn man over 2 jaren op een avond aan-
gerand werd en zoo erg geslagen, dat hij
bijna al zijn bloed verloren had. Ik zat met
5 kinderen, mijn man moest voedsel hebben
en ik had niets. Toen hij bijna hersteld was,
herviel hij en kreeg het pleuris. Weer her-
viel hij, terwijl ik in het kraambed kwam
van eenen tweeling. Pas waren wij beiden
bijna hersteld of daar werd ons huis met al
wat er in was platgeschoten en verbrand.
Wij waren gevlucht: ik, mijn ziekelijke man
en mijne 7 kinderen. Toen wij terugkwamen,
hadden wij niets meer, niets dan de kleede-
ren die wij aan ons lijf hadden. Wij landden
hier dan aan in dit huisje, kregen hier een
oud kastje, daar een stoel, ginder een stroo-
zak. En zoo moesten wij hier in dit plaatsje
leven met 9 personen, zonder geld, zonder
verschoon, zonder iets! Geheel den winter
hebben wij moeten leven met 4,50 fr. per
week, die wij van de gemeente ontvingen.
Daarvan moesten wij brood koopen voor 9.
Nooit hadden wij vuur en dikwijls geen eten
op een geheel dag.

Ach, hoe dikwijls heeft mij het hart gebro-
ken, toen ik mijne kinderen zonder boter-
ham, met niets dan met een kom koffie naar
de school moest zenden en zij mij stil-smee-
kend aankeken om wat brood.

De stem der vrouw krompte haar in de keel.
Toen zag wij het huisje eens rond en al-
hoewel alles zuiver geboend was, was het er
geen kaal: de stoof, het kaken, eene oude
tafel en twee stoelen was gansch het meubel-
laar.

De vrouw leidde ons boven; wat wij hier
zagen was erg: drie bedstoelen stonden er
opeengedrongen met juist een gangje er tus-
schen om door te kruipen. Stroozakken met
hoofdeluven waren de beddens; geen kus-
sens, geen lakens; elk bed had twee sar-
gijen.

Het regende door de pannen... En ons ge-
dacht ging naar den vervlogen winter, toen
in deze drie kleine beddens 9 personen vast
tegen elkaar aangedrukt, bibberend van
koude, krimpnd van honger, zonder genoeg-
zaam dekfel, den slaap afwachtingen, die in
zulke omstandigheden zoo moeilijk komt!

Hoe vreeselijk! En hoe komen de openbare
besturen te kort aan hunne plicht, als zij
dergelijke toestanden toelaten!

Toen vertelde de vrouw ons verder, dat zij
juist in leven gebleven was door een goed-
hartig man die hun bijspoonde.

Eero aan zulke personen die hun even-
menschen van den honger dood redden. Maar
wat zal het dezen winter zijn? Zal, ondanks
al zijn goeden wil, die man twee huisgezin-
nen kunnen onderhouden?

Verleden week is men de vrouw nog komen
lastig vallen voor belastingen voor 1914,
voor eene som van 30 fr., de menschen had-
den geen 30 centen!

Er mankeert maar iets: dat men die suk-
kels zou vervolgen en hun huisraad aan-
slaan!

Bij onze afgevaardigen in de Hulpcomi-
teten dringen wij aan, opdat zij in zulke bij-
zondere gevallen aandringen op buitenge-
wonen steun.

Wat baat bij zulke huisgezinnen een brood
of een kleedje? Hier moet meer hulp komen
of anders begaat men eene misdaad.

En te denken dat er in België zooveel zijn

die van alles beroofd zijn, terwijl er zijn, ook
Belgen, die van deze ongelukkige toestanden
gebruik maken om zich te verrijken door on-
eerlijke middelen!

Schande aan die lieden! Schande aan die
schachters op de volksleiden!

En dat terwijl duizenden ginder ver hun
bloed offeren en hier kleinen en grooten van
honger kreperen!

BRUJNTJE.

Te Aalst

EEN TE BETREUREN GENOMEN BE- SLUIT DOOR ONS SCHEPENCOLLEGE

Wij hadden terecht gemeend, dat ons
schepencollege ons voorstel zou hebben aan-
genomen aangaande de openbare werken,
namelijk: twee ploegen aan den arbeid te
stellen, elk zes uren te laten werken en
twee franken per dag te betalen.

Wij hadden gemeend, dat ons schepencol-
lege — dat over ons voorstel te beslissen had
— rekening zou gehouden hebben van onze
gegronde redenen, en verschillende zijner po-
litieke vrienden die onze redenen hadden
gehoord en waarmede wij er later over sprak-
en, waren min of meer in de overtuiging
dat het stelsel van twee ploegen er door zou
zijn gegaan.

Helaas, heden komen wij te vernemen dat
ons schepencollege aan zijn oud stelsel
houdt, dus van twee ploegen is er geen
spraak meer!

Wij moeten oprecht dergelijke beslissingen
betreuren, omdat de talloze werklozen,
die tot heden toe gehoopt hadden ook iets
te kunnen verdienen, die hoop nu moeten
laten varen, en omdat degenen die het ge-
luk hebben aan de openbare werken bezig-
heid te vinden, voorts een te langen werk-
dag te hebben met hunne onvoldoen-
de voeding.

Ons schepencollege houdt dus geen reke-
ning van het lichaamsgestel onzer bevolking
en de heer Meeus, veearts te Lede, die hier
in onze stad eene voordracht heeft gehouden
over besmettelijke ziekten en ons geleerd
heeft, dat een mensch die een te langen ar-
beidsdag te kloppen heeft, zijn lichaam
voorbereidt om gemakkelijker door besmet-
telijke ziekten aangetast te worden, zal zich
een aardig gedacht vormen over ons sche-
pencollege, dat nu zonder grootere uitga-
ven dit gevaar kan vermijden, en een on-
telbaar aantal huisgezinnen min of meer
gelukkig kan maken, door hun een inkom-
men te verzekeren van twaalf franken in
de week.

Wij kunnen ons dus enkel bepalen bij het
betreuren van dergelijke genomen beslui-
ten, omdat we niets anders kunnen, daar
we over geen macht beschikken.

Ons Schepencollege heeft de meesterschap
in handen; wij hebben het niets te bevelen
en kunnen ons enkel bij zijne beslissingen
neerleggen.

't Zijn de mannen van den langen werk-
dag en de lage loonen, en zij houden er
aan.

't Is ongelukkig voor de werklozen,
maar toch zo!

Te Iseghem

De ondergetekende bedankt hartelijk
den onbekende voor zijne milde gift hem ter
hand gesteld. Deze zal ter opgegeven be-
stemming komen.

H. Dewaelo.

Feestlokaal «Vooruit», St-Pietersnieuwstraat, Cont

ZONDAG 29 OOGST, om 7 uren

Prachtig Zang- en Tooneelfeest

door de «Gewezen» en «Volkskinderen» van «Vooruit»

Kaarten op voorhand te bekomen alle dagen aan het winkeltje

zonder doel daar staande, met het ge-
zicht naar de St-Jorispoort gekeerd.

Eensklaps werd hij uit zijne duistere
mijmering opgewekt door den schok
van iets dat tegen de palen der brug aan-
stiet. Met meer aandacht in het water
blikkende, zag hij welhaast eene boot
onder zijn oog den stroom afdrifven.
Nauwelijks had hij aan het witte hoofd-
huisel den vorm van een Begijnkleed
herkend, of een versmacte schreeuw
ontvlood zijner borst en hij liep, van ont-
steltens sidderend, den Ribaud voorbij
en den Minneersch op.

Hier, bij den lagen boord der Leije,
staarde hij een oogenblik met uitgestrekte
armen naar de boot en wandelde eenige
malen met wanhopig ongeduld over en
weder, alsof hij naar een werktuig hadde
uitgezien.

Welhaast liet hij zich in het water
glijden en zwom met alle kracht door
den stroom, totdat hij de boot bereikte.
In zijnen spoed toog hij deze zwemmend
tot bij den kant, kloom uit den vloed en
sleurde het levenslooze lichaam op de
weide in het gras. Het water dat hem
van het hoofd leekte, verduisterde in het
eerst zijn gezicht; maar niet zoo haast
had hij ondanks de nach

Alleen op de Wereld

VAN
Hector MALOT

Vertaald door GERARD KELLER

Eerst luisterde zij, terwijl zij mij bleef aanstaren, maar daarop begon zij de maat met haar voetjes te trappelen; spoedig echter alsof zij door de muziek werd medegesleept, begon zij in de keukens te dansen, terwijl haar twee broeders en zuster rustig bleven zitten; zij waltte echter niet, maakte ook niet de gewone passen, maar draaide en wendde zich geheel verrukt in de meest bevalige en sierlijke houdingen.

Haar vader, die bij den schoorsteen zat, verloor haar geen oogenblik uit het oog; hij scheen getroffen en klapte telkens in de handen.

Toen de wals geëindigd was, hield ik op met spelen. Zij ging toen voor mij staan en maakte een diepe buiging. Zij klopte vervolgens met haar vinger op mijn harp, hetgeen wilde zeggen: «speel het nogmaals.»

In plaats van een wals of een dans te spelen, zong ik een napolitaans lied, dat Vitalis mij geleerd had, en dat mijn lievelingsstukje was.

Zoodra Lize dat hoorde, ging zij tegenover mij staan en terwijl zij mij strak

aanzag, bewoog zij hare lippen, alsof zij mijne woorden herhaalde; toen mijn lied doover werd, ging zij eenige passen achteruit en bij het laatste couplet viel zij snikkend in haar vaders armen.

— Genoege, zeide deze.
— Hoe dwaas! riep haar broeder Benjamin, om eerst te dansen en dan te huilen.

— Niet zoo dwaas als gij! Zij begrijpt het, sprak haar zuster, terwijl zij zich over haar heenboog om haar te kussen.

Terwijl Lize zich in haar vaders armen had geworpen, hing ik de harp om mijn bals en begaf mij naar de deur.

— Waar gaat gij heen? vroeg hij weder.

— Ik ga weg.

— Gij houdt dus zeer veel van muziek?

— Ik ken niets anders.

— Gij zijt dus niet bang om alleen zulke verre tochten te maken?

— Ik heb geen thuis.

— Toch zullen de nacht en de angsten, die gij doorslaan hebt, u wel tot nadenken gebracht hebben?

— Zeker, en ik houd ook meer van een goed bed en een knappend vuur.

— Wenscht gij dat bed en dat vuur, ten minste als gij ervoor werken wilt, wel te verstaan? Als gij wilt, kunt gij hier werk vinden en bij ons blijven. Gij begrijpt dat ik u geene schatten kan aanbieden, maar evenmin dat ik luiheid zou dulden.

Wanneer gij het aanneemt, dan zult gij u veel moeite moeten getroosten, des morgens vroeg opstaan, overdag hard werken en uw geld in het zweet uws aanschijns verdienen. Maar gij kunt op een stuk brood staat maken; 's nachts zult gij niet meer

onder den blooten hemel behoeven te slapen, en geen gevaar loopen van in een sloot of greppel om te komen; 's avonds zult gij uw bed gespreid vinden, en wanneer gij de soep eet, dan zult gij de voldoening genieten, dat gij ze zelf verdiend hebt, hetgeen ze nog wel dubbel zoo lekker smaken doet; dat verzeker ik u. En wanneer gij een oppassenden jongen zijt — wat ik wel geloof — dan zult gij door ons als kind behandeld worden.

Lize had zich omgewend en door hare tranen heen, zag zij mij lachend aan.

Door dit voorstel verrast, bleef ik een oogenblik besluiteloos staan, zonder mij zelf rekenschap te geven van hetgeen ik hoorde.

Lize kwam toen naar mij toe en mij bij de hand nemende, trok zij mij voort naar een gekleurde plaat, die tegen den muur hing; zij stelde den heiligen Johannes voor in een schapevacht.

Zij wenkte haren vader en hare broeders om naar de plaat te zien en tegelijkertijd strekte zij de hand naar mij uit, strek over mijn schapevacht en wees naar mijne haren, welke, evenals Johannes, in het midden gescheiden waren en golvend over mijne schouders hingen.

Ik begreep, dat zij eene gelijkenis tuschen mij en Johannes vond en zonder te weten waarom, deed mij dit toch genoege en trof het mij.

— Het is waar, sprak haar vader; hij lijkt op den heiligen Johannes.

Lize klapte in de handen.

— Welnu, hernam haar vader, op zijn voorstel terugkomende, hebt gij lust om in ons gezin te worden opgenomen?

Een gezin!

Ik zou dus een gezin hebben! O, hoe menigmaal bleek deze geliefkoosde droom ijdel geweest te zijn; vrouw Barberin, mevrouw Milligan, Vitalis, de een na de ander waren mij ontvallen.

Ik zou niet langer alleen ope de wereld zijn.

Mijn toestand was vreeslijk: ik had een man zien sterven, met wien ik jaren achtereen geleefd had en die voor mij altijd een vader was geweest. Op hetzelfde oogenblik had ik een metgezel verloren, een makker, een vriend, mijn goeden besten Capi, van wien ik zoo veel hield, en die ook een groote gehechtheid voor mij had opgevat en toch, toen de tuinman mij voorstelde om bij hem te blijven, begon ik weer eenig vertrouwen in mijne toekomst te stellen.

Alles was dus nog niet voor mij verloren; het leven kon dus weder voor mij beginnen.

En wat mij nog het meest aantrok, meer nog dan het brood, dat ik verdienen zou, was de kring, dat huiselijk leven dat men mij beloofde.

Die jongens zouden mijne broeders zijn.

Die mooie lieve Lize mijne zuster. In mijne kinderlijke droomen had ik mij meer dan eens voorgesteld dat ik mijn vader en mijne moeder zou weder vinden, maar nooit had ik aan broeders en zusters gedacht.

7n nu boden zij zich aan.

Zij waren het niet in werkelijkheid, dat was waar, maar door hunne vriendschap konden zij het worden; ik behoefde ze daarvoor slechts lief te hebben en ik voor mij wenschte niets liever) en om mij door

hen te laten beminnen zou niet moeilijk zijn, want zij schenen mij allen even goed toe.

Haastig ontdeed ik mij van mijn harp. — Dat is zijn antwoord, zeide de vader lachende, en het is een goed oek, want men ziet dat het u genoege geeft. Hang uw instrument aan dien spijker, mijn jongen, en wanneer de dag soms mocht aanbreken, waarop gij het niet langer met ons vinden kunt, dan neemt gij het daar weder af om te vertrekken; als gij dan maar het voorbeeld van de zwaluwen en de nachtegaleen volgt en een beter jaargetijde tot reizen kiest.

Het huis, voor welks deur wij ons ter ruste hadden gelegd, behoorde aan de Glacière, en de tuinman, die het bewoonde, heette Aquin. Toen ik door hem in zijn huiselijke kring opgenomen werd, bestond zijn gezin uit vijf personen: de vader, die men vader Peter noemde, twee zoons Alexis en Benjamin, en twee dochters, Martha de oudste en Lize de jongste der kinderen.

Lize was stom, maar niet stom geboren: dat wil zeggen, dat geen doofheid van haar gebrek de oorzaak was. Twee jaar lang had zij gesproken, maar plotseling, kort vóór haar vierde jaar, had zij haar spraak verloren, tengevolge van hevige stuipen. Gelukkig echter had het op haar verstand geen invloed uitgeoefend; dit had zich integendeel met een buiten gewone snelheid ontwikkeld; zij begreep niet alleen alles, maar wist ook alles uit te drukken. In arme gezinnen en dikwijls zelfs bij gezeten families ook wordt zulk een kind verstooten of aan zijn lot overgelaten.

SPORT

Voetbal

RACING CLUB GENT

Het Bestuur van Racing herinnert zijne leden dat men voor geen andere club mag spelen zonder geschreven toelating van Racing.

Wie dus voor 't Voetbal Kampioenschap van Gent wil spelen onder de kleuren van eene andere vereniging, moet schriftelijk zijne aanvraag doen voor 't einde der maand bij den schrijver, J. Janssens, Langemunt, 42. Al de vragen zullen welwillend onderzocht worden.

Zondag, 29 Oogst, worden op 't Sportplein van Gentbrugge de volgende matches gespeeld:

Om 3 uur (Belfortuur) afval-match van 't Kampioenschap V. C. Verbonden tegen Etoile de Gand F. C.

Onmiddellijk daarna oefeningsmatch: Racing Club Gent tegen Eendracht Club Bruggepoort.

GENT

Het Feest der Volkskinderen op 29 Oogst

Werklieden, toneelspel in één bedrijf naar het fransch door een gewezen Volkskind, wordt als slot van het feest der Volkskinderen van «Vooruit» gegeven.

Wij willen aan onze lezers de beknopte inhoud geven:

De graveerder Georges, zoon van de weduwe François, is verliefd op Elza, dochter van den rijken heer Morin. 't Is den feestdag van moeder Germain, en beiden brengen in hare afwezigheid geschenken en bloemen.

Moeder François had iemand ontmoet die haar het vroeger leven herinnerde. Zij wilde zekerheid over dien persoon, maar kon zijn spoor niet terugvinden.

Elza had aan haren pleegvader zijne toestemming gevraagd in het huwelijk met Georges en de heer Morin, die haar als zijn eigen kind bemind, belooft zelf de moeder van Georges te spreken en dan te zien.

De ontmoeting van Morin en vrouw François is een der prachtigste deelen van het werk. Daar herkennen beide zich als man en vrouw.

Morin was aan den drank verslaafd geweest en in een oogenblik van buitengewoon drift welke op een huiselijke twist volgde, had hij een mes genomen en zijne vrouw twee steken toegebracht.

Het vreeselijke dezer daad bracht hem tot bezinning en hij vluchtte uit het land, waar hij door vlijt en zorgen een fortuin vergaarde. De wroeging bracht hem in zijn geboorteland terug en denkende zijne vrouw gedood te hebben, leefde hij slechts om goed te doen.

Morin, zijne vrouw en kind terug gevonden hebbend, dacht alles te mogen vergeten. Doch de vrouw, onverzoonbaar na twintig jaar lang lijden, keert zich van hem af.

Hier is de rol van den zoon, welke staat tusschen den vader dien hij nooit gekend heeft en de moeder die voor haar kind alles offerde, aangrappend.

Geholpen door Elza, die in het slottooneel terug optreedt, wisten zij beiden te verzoenen en weer te vereenigen.

Werklieden is eene krachtige pleidooi tegen de drankpest en toont ons dat er slechts door studie en ontwikkeling vooruitgang te bekomen is.

Wij zijn verzekerd dat allen die het feest der Volkskinderen van Vooruit zullen bijwonen, een genoeglijke en leerzame avond zullen doorgebracht hebben.

Kaarten zijn te bekomen alle dagen, van 11 tot 2 en van 6 tot 8 uren, aan het winkel in het Feestlokaal.

Prijzen der plaatsen: Voorrijen: 0.40 fr.; achterrijen en 1e galerij: 0.35 fr.; balcon: 0.30 fr.; 2e galerij: 0.25 fr.; 3e galerij: 0.20 fr.

Samenw. Maatsch. VOORUIT N. 1

Waarde Medeleden,

Wij hebben de eer U uit te nodigen tot het bijwonen der

DRIEMAANDELIJSCH VERPLICHTE

ALGEMEENE VERGADERING

welke zal plaats hebben op

Zondag 29 Oogst 1915, om 4 ure (D. T.)

in de lokalen: Ons Huis, Vrijdagmarkt, (Grootte zaal en Boekerie); Vrijheid door

Broederschap, Zwijnaardschestenweg, 163; Vooruitzicht, Meulesteedsche steenweg 189; Volksrecht, Antwerpsche steenweg 89; Verbroederering, Meibloemstraat, 106.

DAGORDE: 1. Verslag der driemaandelijke rekeningen; 2. Verscheidenheden.

Daar de vergadering uitsluitend voor de leden der S. M. Vooruit alleen is, zal niemand tot de Vergadering toegang hebben zonder zijn lidboekje.

De Raad van Beheer en Hulpbestuur.

BERICHT

Naar een besluit, genomen door het Provinciaal Hulp- en Voedingscomité van Oost-Vlaanderen, is van af 30 Oogst den broodprijs vastgesteld aan 44 centiem.

De leden der Samenwerkende Maatschappij «Vooruit» n. 1, zullen van zondag 29 Oogst de broodkaart betalen aan 44 centiem.

Het brood met geld in de winkels of bij de brooduitvoerders genomen, zal van Maandag 30 Oogst ook 44 centiem betaald worden.

Het Bestuur.

Stadsnieuws

— PENSIOEN DER S. M. VOORUIT. — Het pensioen zal uitbetaald worden zaterdag a. s. 28 dezer 's namiddags van 2 1/2 tot 6 1/2 ure, bureau «Deelzaal».

— EENE VARIETES-VERTOONING. — De oorlogsgebeurtenissen hadden voor velen het treurig gevolg dat ze in hunne belangen werden getroffen.

In de eerste plaats waren het onze artiesten; nochtans werd er alras naar middelen uitgezien en men mocht er zich in verheugen te bestatigen dat de Concerten, vertooningen en die ten hunnen voordeele werden gegeven talrijk werden bijgewoond.

Een categorie artiesten werd echter uit het oog verloren, het was die der kunstenaars welke gewoonlijk aan «Variétés of Music-halls» verbonden zijn. Om die leemte aan te vullen heeft onze vriend Bontos, de gekende akrobaat, besloten een buitengewone vertooning in te richten in het Feestlokaal St-Pietersnieuwstraat, Grootte Zaal, op Maandag 6 September, ten voordeele van een aantal artiesten-stadsgenooten die thans door de omstandigheden zonder verbintenis zijn.

Wij willen niets vooruit loopen doch meenen toch te mogen verzekeren dat samenstelling van 't programma de moeilijkste zal bevredigen.

Wij komen later op dit belangrijk kunstfeest terug.

— BERICHT. — Enkelijk gedurende de oorlogstijd en tot aan de sluiting der vrede. — De apotheek Demoor, Burgstraat 34, Gent, ten einde toch een voortreffelijk kindervoedsel te kunnen verschaffen aan de kindertjes van noodwendige ouders door de oorlog geteisterd, zal van heden af een kindervoedsel verkoopen (in den aard van melkbroem) per gewicht, van af 1/4 kilo aan 75 centiem, alsook een voedsel met cacao (in den aard van Racahout) van af 1/4 kilo ook aan 75 centiem. De verkoop in gezegde pakken van het weikekend Amerikaans Voedsel n° 9, 10 en 11, gaat onafgebroken voort. Men verkoopt ook per gewicht in alle apotheken. (234.)

— BEEN GEBROKEN. — Woensdag avond, rond 10 1/4 ure, is de genaemde De Clercq Leonie, 35 jaar oud, zonder beroep, woonachtig te Ledeberg, Brusselsche steenweg, 105, en die ten gevolge van een twist

in de herberg «Het Keizershof», Frère-Orbanlaan, 60, met geweld aan de deur gezet werd, gevallen, doordat zij een misstap deed op de stoep. Zij brak zich daarbij een been.

Na de eerste zorgen ontvangen te hebben door Dr Cuypon, werd zij ten harent overgebracht.

— IN 'T WATER GEVALLEN. — De genaemde Karel Schwarz, geboren te Antwerpen, van beroep koffiehuisbediende, woonachtig Onderbergen, 7, is bij ongeluk in het water gevallen Woensdag nacht, rond 2 ure, aan de St-Michielsbrug; hij is dezen morgen, rond 7 1/2 ure, opgetrokken en zijn lijf is naar het amphitheater der Bijloke gevoerd door de zorgen der politie.

— STEDELIJKE WERKBEURS. — Worden gevraagd op 25 Oogst 1915:

Mannen: Paswerkers, ijzerdraaiers, ketelmakker, smeders, glaslozetter. Halve gasten: Haarkapper, kleermaker. Leerlingen: Kleermaker (op stiel geweest zijnde).

Vrouwen: Weefsters.

BRIEVENEUS

J. D., St-Pieters-lalststraat, Gent. — Uw kwestie is in het comité van 't Werklozenfonds afgehandeld. Men verzekert ons dat gij u het best wendt naar het comité van den «Secour Discret», Onderbergen.

HOLLEMANS, Mechelen. — Uw brief kwam ons maar dinsdag toe. Onmogelijk dus wat gij vroeg. Voor maandag zal alles geschikt zijn.

Administratie.

Partijberichten

VRIJDAG

HARMONIE VOORUIT. — Om 6 ure, instrumentale solfeges; om 8 ure, algemeene repetitie.

FANFARE «DE VOLKSVRIENDEN». Om 6 ure solfegedes, om 7 ure repetitie voor Clairs, om 7 1/2 ure repetitie voor de Muzikanten. Tuba, trombone, bugels en clairs ter beschikking van nieuwe leden.

TURNCLUB «VOORUIT». Vrijdag avond om 7 1/2 ure, repetitie voor Beeldengroepen, jongens en meisjes.

ZATERDAG

HARMONIE «VRIJHEID DOOR BROEDERSCHAP». — Om 7 ure (Belfort), solfeges; om 9 ure algemeene repetitie.

MARXKING. — Om 8 1/2 ure (Duitsche tijd), repetitie voor al de tenors; om 9 1/2 ure, algemeene repetitie.

Burgerlijke stand van Gent

GEBOORTEN van 24 Oogst. — Mentor Delenserie, Visscherij, 153. — Georgette Gabriël, Wandelstege, 11. — Elisabeth Duytschaever, Onderbergen, 64. — Marie De Buck, Visscherstraat, 57. — Olga De Moor, Rabotstraat, 67.

OVERLIJDEN van 23 Oogst. — Louis Van Hamme, 55 j., kleermaker, Akkergemstraat, 44.

OVERLIJDEN van 24 Oogst. — Marie Van Laecken, 35 j., z. b., Stuksken, 59, echt, van De Coninck Seraph. — Marie De Smet, 30 j., z. b., Meerschstraat, 257, echt, van Digaux Adolf.

OVERLIJDEN van 25 Oogst. — Edmond Van den Abele, 59 j., z. b., Van Monckhovenstraat, 39.

Huwelijken van 25 Oogst 1915

Baete August, katoenbewerker, Dendermondse steenweg, 38, met Roels Marie, fab., id.

Boutmy Achiel, bediende, Nieuwbrugkaai, 30, met Deslercq Georgine, z. b., kunstlaan, 26.

Debaets Frans, daglooner, Noordkaai, 80, met Torcq Henriette, fab., Gezondheidstraat, 104.

De Corte Aloïs, chocoladebewerker, Vlierstraat, 53, met Steen Marguerite, fab., id., 61.

De Cracne Jozef, vergulder, Edward Pynaertkaai, 1, met Becker Jeanne, giletmaakster, id.

Helkens Karel, paswerker, Roode Lijvenkenstraat, 78, met Devos Helene, fab., Biestraat, 21.

Pots Alfons, letterzetter, Roode Lijvenkenstraat, 100, met Kerckhove Victorine, fab., id., 80.

Staelens Oscar, fab., Slijpstraat, 141, met Maes Marie, fab., id.

Van Bogaert Gustaaf, schoenmaker, St Amandsberg, met Oosterlinck Marguerite, fab., St Antoniuskaai, 31.

Van Severen Achiel, smid, Roogemlaan, 127, met De Wispelaere Bertha, z. b., id.

Varsebroneq August, boekbinder, Apostelsstraat, 21, met Naeyaert Marie, fab., Varkensstraat, 15.

Echtscheiding van 25 Oogst 1915

Dhavé Lucien, fab., Schaapstraat, 27, en Galle Martha, fab., St Lievenstraat, 232.

BUILMOLENS

zoo goed als nieuw en in verschillende afmetingen te koop aan gematigde prijzen bij de

Moullins de Deynze, Tolpoortstraat, Deynze

CHOCOLATERIE MODERNE.

Men levert aan winkels en voortverkoopers. Salon voor crème-glace aan 0,10 fr. Brugscheportstraat, 10, Gent.

EIERBLOEM

vervangt volkomen de eieren: eene lepel in eene tas melk gekookt is het beste voedsel voor kinderen, zwakke lieuen en ouderlingen. 1,25 fr. de groote doos in de drogerij COLLIN, Brabantdam.

Daar ook te verkrijgen

BANANABLOEM

even voedzaam als vleesch, fr. 1,25 de doos.

HANDEL IN

Droogen en Pekelharing

Schelvisch, Aberdaan, Sardinen, enz.

Gudburg, 46, Gent

Depot der Haringrookerij OCTAVE VANDENBOSCH, Aalst

PHOTOGRAPHIE-PAPIEREN

Altijd te bekomen: Bromuur-postkaarten marquee «Commercial» in mat, half mat en blinkend. Kaarten in bromuur voor mortuair (doodbeeldkens) in mat en halfmat. Gewoon papier voor contact. Snelwerkend papier voor vergrootingen. Opgeloste ontwikkelaar. Alles van eerste kwaliteit. F. THIERY, St-Pietersvrouwstr., 67, Gent.

Laat uw drukwerk vervaardigen in de

«Volksdrukkerij» Hoogpoort, 29, Gent.

Laat uw drukwerk vervaardigen in de

«Volksdrukkerij» Hoogpoort, 29, Gent.

Laat uw drukwerk vervaardigen in de

«Volksdrukkerij» Hoogpoort, 29, Gent.

Laat uw drukwerk vervaardigen in de

«Volksdrukkerij» Hoogpoort, 29, Gent.

VERLOREN. — Zondag tusschen 9 1/2

uren en 10 uren (D. uur) van de Korte Dagsteeg langs de Gouvernemenstraat, naar St-Baafskerk, een purper geëmailleerde dame remontoir in eenen lederen armband. Terug brengen Korte Dagsteeg, 4, tegen belooning.

PIANO. — Men verlangt te koopene piano. Adres Spiegelstraat, n. 1, loopt in St-Jacobsnieuwstraat, Gent.

MEN VRAAGT een goedkoop camiotje te koop, kunnende 1000 k. dragen. Adres: bureel blad.

VOORDEELIG TE KOOPEN: Sparren, Fasseel, Brandhout. Zich te bevragen: Van Vaernewyckstraat, 5, Gent.

GROOTE HOEVEELHEID SLOOFHOUD te bekomen voor randleiders en voortverkoopers Brusselschensteenweg 256, Gentbrugge.

MEN VRAAGT een pianist. Zich aanbieden Hoogstraat, 7, St. Amandsberg.

Landbouwers! Indien gij zaden hebt te verkoopen van koolzaad, rapen, hennep, vlas, veldboon, wik, klaver, enz., doet voorstellen aan de Soc. coopér. «Les Campagnards de Tihange», zaden en planten, Hoci (Luik).

Alleenlijk groothandel van

KAAS-KOFFIE-CHOCOLADE

LEON SEGAEERT

Vaarstraat, 13-15-17, Gent (Doek)

Groothandel van Levensmiddelen

Rechtsreeksche invoer uit Holland

Altijd beschikbaar in groote hoeveelheden in Rijsel. Gebrande en ongebrande koffie, conserven, gerookt vleesch, kaas, boter en versche eieren, enz.

Achille Biebuyck, Julien Gevaert, Henri Everaert, Kortrijk. — Bureau en Magazijn: Rue Hospital Militaire 46bis, Rijsel.

Voor nadere inlichtingen zich wenden bij M. Henri Everaert, Kortrijk